

KLÓFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 e

Helyben háshoz fordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 e

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 e

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét 6 óráig
 Szombat utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kérésre visszadadja
 vagy megőrszésére nem vállalkozik.

Kiadványok és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, június 23.

Az első ülészek.

A mióta a delegációk tárgyalásai véget értek, elernyedt a politikai élet, — semmi jelentékenyebb politikai esemény nem történt, a hétköznapi politikai dolgok iránt való érdeklődés megcsappant s a tisztelt Ház üléseire alig jöttek össze annyian, hogy határozatképes számban legyenek, — még a Pavlovics botrány s a függetlenségi párt által a népfelkelők felfegyverzése ellen indított katonai vita sem vert nagyobb hullámokat.

Most már hivatalosan is beköszöntött a politikai szünet: bezárultak a törvényhozás termei, királyi kéziratokkal berekesztették az 1901—1906-iki országgyűlés első ülészekét.

Az új országgyűlés elvégezte egy ötödik részét a természet rendje szerint reá várakozó munkának. Elérkezett az első határközhöz, érdemes visszaillesztést vetni működésére.

Sokat vártunk tőle. Ugy hirdették, hogy új jelben született, tiszta választásokból került ki, kezei nincsenek kötve az inkompatibilitás arany béklyói által.

A tiszta választást ugyan kicsufolja az a körülmény, hogy a mandátumoknak egy hetedrészt kérvénnyel támadták meg, de azt el kell ismerni most is, a mikor már vagy tíz mandátumot megsemmisített a kuria, hogy a régi Bánffy-

féle atrocitások ki voltak küszöbölve ez-
 uttal a választási kampagnéból.

Hasonló nyíltsággal el kell ismerni azt is, hogy az inkompatibilitást komolyan vette és alkalmazta Széll és Apponyi.

És éppen ezért alapos okunk volt sokat várni az új országgyűléstől. Mindez ideig azonban édes keveset kaptunk. Az idő legnagyobb részét a felirati vita és az aránytalanul hosszú költségvetés töltötte ki.

Sok új honatyá jutott a választások alkalmával a Házba, mindegyik sietett bemutatni magát. Talán egy sem maradt közülük adós a szűzbeszéddel. Pedig bizony nem lett volna nagy kár a javarészeért, ha bennük rekedt volna. Kevés, nagyon kevés van közöttük, a kire a bemutatkozó után azt mondhatjuk, hogy megválasztásuk nyereség a Házra.

A kormányparti új honatyák közül csak az agráriusok tűntek ki, névleg Rubinek és Baross. Az ellenzéken (leszámítva Beöthy Ákost és Szederkényi Nándort, kik már előbb hosszabb ideig voltak képviselők), Csernoch János és Rákosi Viktor váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. De akadtak az ujak közt olyanok is, a kik — bemutatójuk után itélve — egyáltalán nem emelik a Ház nívauját.

A megalkotott új törvények közül kettő jellemzi az új irányt: a vármegyei pénztárak rendezése és a munkásbiztosítás. A többi csupa sablonos dolog.

A kormányt ez ülészek alatt két

nagy vereség érte a trónörökös kísérete és Gabányi mandátuma ügyében. Amazt ügyetlensége és tapintatlansága okozta, emezt Münnichék túlbuzgósága és a függetlenségi terrorizmusa.

Kiváló ez ülészek történetében a nemzetiségi kérdések előtérbe nyomulása, a mi az új nemzetiségi képviselőknek tulajdonítható.

Mindezekből még korai volna itéletet mondani az új képviselőházzal. Még csak ezután vár reá és a kormányra az igazi munka: a kiegyezés és a kereskedelmi szerződések megújítása s a kilátásba helyezett reformjavaslatok.

A kiegyezésnél dől el a kabinet sorsa is. Ellenségei már is bukását hirdetik, sőt egyik boulevard-lap már az új miniszterelnököt is bemutatja Andrássy Gyula gróf személyében.

Ez azonban korai dolog, sehogy sem illik be a politikai szünet csendjébe.

Dr. V. Gy.

A margittai választás.

A margittai kerületben holnap, szerdán, június 25-én tartják meg a képviselőválasztást. Wallner Odön vál. elnök már kint van a választókerület székhelyén s megteszi az előkészületeket a mozgalmas napra. A már előzőleg, a rend fentartására kivonult egy század gyalogos és egy század lovasság a kerület különböző pontjain vannak elhelyezve, ahol izgatottabb a nép hangulata. A választásra pedig

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZAJA.

Új Istenháza Dobozon.

Irta: Dr. Némethy Gyula.

Békésvármegye székvárosától Gyulától északra 12 kilométernyi távolságban, a Fekete-Kőrös mellett terül el Doboz nagyközség, ősrégi magyar falu, mely nevét a tölgymag tokjáról vette. Egykor ugyanis mocsaras nagy tölgyerdő közepén feküdt a falu s az első Arpád királyok alatt királyi sertéshizláló hely volt. *Hunt, Pázmán, Aba* családok birtokát képezte egykor, a XVI században pedig a koronára szállott. Ma köztudomás szerint gr. *Wenckheim* uradalom. A lakosság száma az 5000-et meghaladja, kiknek nagy része magyar és ev. ref. vallású. A körülbelül 400 lélekre rögő katolikusságnak 1901-ig nem volt templomuk.

1902. jun. 2-án áldotta meg *Radnai* Farkas, segédpüspök a bibornok főpásztor megbízásából azon díszes templomot, mely ma a grófi park főkéssége, de a dobozi katolikusságnak is méltó büszkesége, vigasztalása. Gróf *Wenckheim* Dénes és fenkölt lelkű neje *Wenckheim* Friderika grófnő hőkezűségét hirdeti e fényes Istenháza melyhez fogható csak egy van Békésvármegyében, t. i. a *Wodianer* család által épített *gyomai* templom.

A dobozi új katolikus egyház 400 lélek számára épült, dőlénmetországi román stílusban. A müncheni új St. Anna és St. Benno

templomokhoz sok tekintetben hasonlóan mondható. A templom egyetlen hajója 13 m. hosszú, 9 méter széles és 8-90 m. magas. Az épület széles csucos homlokzata jobb oldalán emelkedik a harangtorony, campanile, négy, ikerablakkal jelzett emelettel. A torony, mely alulvalamivel szélesebb, tetejéig négyszögletű, egy-egy fala csucos befejezésű, siskája rézzel van fedve. A homlokzat bal oldalán kis kerek lépcsőtornyocska van. A homlokzat közepén hat román oszlopon nyugvó díszes kapuzat, portálé ugrik ki, félkör alakú ívezettel és csucos betetőzéssel. E portálé fölött közepén egy kerek ablak, jobb és bal oldalt három-karélyos befejezésű ikerablakok törlik át a falazatot. Ez ablakok fölött két félköríves vakárkád-sor fut össze az oroztat felé. A hajó természetesen apszisban, azaz félkör alakú szentélyzáródással végződik, sőt a hajó jobb oldalán is egy ilyen apszis ugrik ki, melynek földszintjét két sekrestye foglalja el, emelete pedig oratórium. Ez utóbbinak egész ablaksorozata van, félköríves és oszlopos keretetéssel, a mi nem kis mértékben hozzájárul a templom külsejének élénkítéséhez. A két sekrestye a földszinten egyszerűbb, de nagyobb ikerablakokat kapott. Az épület határos, eleven tagozatu külsejének pompás keretétől szolgálnak a gyönyörű park hatalmas fái.

De a király leányának minden dicsősége belül legyen. A templom belseje egy hosszú hajóból áll, a falból kiálló pillérekkel, melyek elé nyolcz csiszolt boros-sebesi vörös márványoszlop van helyezve, melyek a fölöttük

emelkedő félkörívek súlyát hordozzák, az utolsó pár közülük az ugynevezett diadalív, arcus triumphalis, mely mögött a félköríves szentély, az apszis tündöklik. Tündöklik a szó szoros értelmében, mert a szentély fél kupola-boltozata üvegmozaikkal van borítva a régi római bazilikák mintájára. A ragyogó aranyalaptól közepén az Atya Isten fölséges alakja válik ki, két oldalt az angyalok karai. E fölséges szép mozaik-kép alatt az apszis falazata kékes-zöld márványburkolatot kapott (stucco-lustro). Az apszisnak két félköríves, színes üvegű ablaka van, jobbra és balra e remek fehér márvány oltártól.

Az oltár hátsó falazatú, retsble oltár igen eredeti szerkezettel. A hátsó falazatból ugyanis két fehér márvány angyalszobor ugrik elő, melyek kariatidák módjára tartják az oltár vert rézből készült remek áttört művi mennyezetét, baldachinját. E két angyal kezéből függ alá egyuttal a két remek vert réz, aranyalattatott öröklámpa.

Az öröklámpák illetően elhelyezése mostanság szokatlan, de a középkorban napirenden van, mint azt *Violet le Duc* monumentális régészeti Encyclopaediájában olvassuk.

Az oltár földszíne a gazdagon aranyozott szentségház, tabernaculum fölött emelkedő remek karrarai fehér márványból faragott feszület, mely egyuttal az oltárkép helyét pótolja, melyet annál könnyebben nélkülözünk, mivel az apszis ugyis gazdag képdíszben ragyog.

Igazi nemes anyag alkalmazása jellemzi a kivitelt egyebütt is, a finom izlésen kívül.

vasárnap 200 huszár, tegnap pedig 250 baka utazott ki Margittára. Ezenkívül igen sok csendőrt összpontosítottak Margittán és környékén. Azt hiszik, hogy véres összeütközések lesznek a választás alatt. A hangulat igen izgatott. Biharvármegye központi választmánya csütörtökön, június 26-án foglalkozik a választással s annak eredményét közli a képviselőház elnökségével.

Dunántuli kivándorlási kongresszus.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az összes dunántuli gazdasági egyesületek és a Dunántuli Magyar Közművelődési Egyesület közreműködésével a dunántuli kivándorlással kapcsolatos gazdasági és társadalmi bajok megjavítása s az orvoslás módjainak kijelölése céljából kongresszust rendez.

A kongresszus helye Siófok, ideje 1902. évi június hó 28. és 29. napja.

A kongresszus diszelnöke gróf Esterházy Ferencz, társelnökök: dr. Fenyvessy Ferencz és gróf Jannovich László főispánok. Főtktár Szilassy Zoltán, az O. M. G. E. szerkesztő tktárja.

A kongresszus három osztályban fog tárgyalni, úgymin:

I. Termelési és értékesítési osztály. Elnök báró Fiáth Pál, főispán; alelnök gróf Hoyos Miksa; tktár Czeglédy Tivadar, gazd. tanár.

II. Birtokpolitikai, adó-, hitel- és közművelődésügyi osztály. Elnök gróf Széchenyi Imre; alelnök Sárközi Aurél, főispán; tktár Molnár József g. e. tktár.

III. Kivándorlási osztály. Elnök Reiszig Ede, főispán; alelnök dr. Baán Endre, alispán; tktár Voigt Ede g. e. tktár.

Részvétel a kongresszuson.

A kongresszuson résztvehet mindenki; tanácskozási és szavazati joga azonban csak annak van, aki a kongresszusi irodánál (Budapest IX., Köztelek-u. 8.) tagul jelentkezik s a 4 korona részvételi díjat lefizeti. A kongresszus kiadványait a tagok ingyen kapják. Lelkészek, tanítók és községi jegyzők a 4 kor. részvételi díj fizetése alól mentesek, miután a rendező-bizottság melegen óhajtja, hogy a nép legközvetlenebb vezetői minél nagyobb számban vegyenek részt a kongresszus tanácskozásaiban.

A kongresszus tagjai közül azok, a kik a

Meglátszik a templom egész berendezésén, hogy az építők nem kimélték a költséget midőn Isten dicsőségéről volt szó. A díszes szószék fehér homokkőből készült, az Üdvözítő és a négy evangélista képével, a keresztelőkut, a padok és a gyóntatószék tölgyfából berakott díszítéssel (fa-mozaik, intarsia) és faragással.

A templom hajójának kifestése díszítő-jellegű, dekoratív, jelentékenyen egyszerűbb, mint a szentélyé, miáltal a szentély és az oltár jelentősége még jobban kidomborodik. Talaja díszes mozaik-burkolattal van borítva, az oltár előtt a Wenckheim czimerrel. A gyönyörű épület tervezője Siedeck Viktor jeles bécsi építész.

A szép templomban megáldása óta minden vasárnap istentiszteletet tartanak. Ugy értesültünk, hogy rövid időn lelkésze lesz a szép egyháznak, nagy vigasztalására a dobozi katolikusságnak, kiknek századok óta templomuk se volt, oly helyen, ahol már az Árpádok korában virágzott a katolikus hitélet, melyet aztán elhervasztott teljesen a reformáció szele. Az ősi szellem költözik vissza tehát az Árpádok stílusában épült egyházzal, melynek épülése jelentékeny egyházművészeti esemény is Békésmegyében, hol a művészi értékkel dicsekedhető templomok száma oly csekély, hol régi egyházi műemlékünk nincs. A hitélet újraledésének, a keresztény művészet fölragyogásának dicsősége e szép templom által, mindenkor a *Wenckheim* névhez fog fűződni.

Siófokon székelő helyi-bizottság által elszállásolásukról gondoskodni kívánnak, valamint kedvezményes vasúti igazolványra igényt tartanak, legkésőbb június hó 25-ig jelentkezhetnek a központi irodánál.

Siófokon az ellátás és elhelyezés költségei a kongresszus tagjai részére a következő kedvezményes árakban állapították meg: 4 ember egy szobában elhelyezve, reggeli (kávé, tea, tej, csokoládé), ebéd (leves, velő, étel, sült, tészta), vacsora (sült, tészta) 8 kor., ugyanezen ellátás szoba nélkül 6 kor., ellátás bor és sörrel 2 koronával több; csak ebéd 4 korona csak vacsora 2 kor. itallal.

A kongresszust illető minden kérdésben felvilágosítást bárkinek szívesen ad a központi iroda (Budapest IX. Köztelek-u. 8.)

A hadügyminiszter a párbajról.

Báró Krieghammer hadügyminiszter valamennyi csapatparancsnoksághoz titkos rendeletet intézett, hogy a tisztek párbaját az eddigénél czélszerűbb becsületbeli eljárással helyettesítse. E rendeletről adjuk a következőket:

Ő felségének egy legfelsőbb parancsa értelmében a parancsnokoknak kötelessége minden eszközzel odáhatni, hogy a katonatisztek egymást becsületükben meg ne sértsék: súlyos becsületsértések alkalmával az egyén bántalmazásánál sokkal nagyobb mértékben kell, hogy tekintetbe jöjjön az a sérelem, melyet a kari becsület, tehát valamennyi kartárs közös java szenvedett; ez pedig hathatós és megfelelő bünhődést kíván. A bünhődés már most csak abból állhat, hogy oly személyek, akik saját méltóságukat teljesen elvesztették, lovagias elintézésre méltóknak se tekintessenek és hogy velük szemben azok a következmények lépjenek érvénybe, amelyeket a katonai törvény megszab. Ha a megindított bírósági eljárás, esetleg pörbeli okokból, a kari becsületnek meg nem felelő eredménnyel végződnék, az ügyet a kari becsület megóvására rendelt fórum elé kell vinni. Csak azután, ha ez sem látja a fenforgó esetben oly cselekedetet, amely a tiszti rang megtartásával összeférhetetlen, foglalhat helyet a lovagias elintézés. — Segédekül mindenkor csak oly bajtársak választandók, akikre a gyakran kényes becsületbeli ügyek megítélése rábízható. A segédeknek a gondolkodás nemesességét komolysággal és méltósággal kell egyesíteniök, sohasem szabad figyelmen kívül hagyaniök, hogy feladatuk egyik fontos része a csekély okokból származó párbajok elkerülése és hogy a tulzotti, vagy alaptalan érzékenység eseteiben, amelyekben a megegyezés a kari becsület megkárosítása nélkül lehetséges, éppen az lesz a lovagias viselkedés, ha valaki az ily megegyezésre segítőkészet nyújt. Nehéz esetekben ajánlatos lesz, hogy a tisztek talán gyakrabban, mint eddig, a becsületbírósági választmány bajtársi tanácsához forduljanak.

Az angol király koronázása.

London, június 23. A koronázásra tegnap ideérkezett a román trónörökös, Beatrix szász-kóburgi hercegnő és Waldersee tábornagy.

London, június 23. A Reuter-ügynökség jelenti Johannesburgból: Az idevaló németek követséget választottak, a melylyel magukat a londoni koronázáson képviseltetni fogják. A német kolónia levelet intézett a »Leader« című laphoz, a melyben azt mondják, hogy a koronázásban való részvétellel el akarják oszlatni azokat a kedvezőtlen benyomásokat, a melyeket angol polgártársaik a rosszul értesült sajtó tulzásai következtében esetleg szereztek. A német kolónia örömmel fogadja az új uralmat abban a meggyőződésben, hogy az angol lobogó, akár szeretik, akár nem, mindenkinek személyes és egyéni szabadságát jelenti. A küldöttségben a tekintélyes németek mind képviselve vannak.

Bankett Waldersee tiszteletére.

Roberts tábornok ma este lakomát adott Waldersee tábornagy s az ideérkezett német tisztek tiszteletére. A lakomán Waldersee felkészítette *Edvard* királyt és a következőket mondta:

— Nagy tisztesség reám nézve, hogy jelen lehetek az ő felségének, legkegyelmesebb királyának koronázása alkalmával rendezett mostani ünnepségeken. Az a tény, hogy az utolsó esztendőben szerencsém volt brit csapatok parancsnokának lenni és kiképzésüket és vitéségüket megfigyelni, fokozza azt az örömet, hogy ma este vendége lehetek a brit hadsereg főparancsnokának, a mindig győztes tábornagnak, házigazdámnak. Mi német katonák mind nagyon jól tudjuk, mily nehéz és fáradságos volt a feladat, a melylyel a brit hadseregnek Dél-Afrikában meg kellett küzdenie. Es tudjuk azt is, hogy a tisztek és a legénység ezt a feladatot hazájuk iránt való teljes odaadással, vitéséggel és emberséggel teljesítették.

Roberts válaszában üdvözölte Waldersee grófot, mint olyan tisztet, a ki hazájának kitűnő szolgálatokat tett s a kinek főparancsnoksága alatt Kinában a szövetséges haderőknek és a brit csapatoknak szolgálniok szerencséjük volt. Biztosította Waldersee grófot, hogy a brit katonák mély hálát érznek iránta azokért a barátságos érzelmekért, a melyek arra készítették, hogy oly elismerő szavakat mondjon róluk. Beszédét a német császár és a nagy német hadsereg élteté-ével fejezte be.

A rózsakiállítás.

... Aratás volt tegnap. Rózsa aratás. Hullott a virág garmada számra, minden egyes bimbó áldást hozott a gazdának — a Fehér-Kereszt egyletnek, mely tegnap így sóhajthatott fel az Eghez: »Szeretlél Uram — bő az aratás!«

Ugy nézett ki este felé a rózsakert, mint ha jég tarolta volna le, mintha erőszakosan pusztították volna el szegény virágokat — pedig olyan félnék rózsaujjak nyultak a rózsákhoz, melyeket a bátor leszakításban is mérsékelte — a tövis.

Bő volt az aratás. Ot krajezáronként gyűlt egybe az a tekintélyes összeg, mely enyhíteni fogja sokak baját, kis csecsemőknek ad vigaszt, ad életet...

Ünnepélyesen zárult be a kiállítás, zeneszó akkordjaiba veszett el az utolsó kinalás s az árvagyermek, kik délután elmentek megnézni az értük nyíló virágokat, tágra nyílt szemekkel néztek hol a szép *nénikre*, kik ellátták őket egy-egy virággal, hol a katoná bácsikra, kik értük trombitáltak!

Szép volt a siker s azért kötelességünk e helyen legelső sorban az intéző nőbizottságnak elismerésünket kifejeznünk, kik valóban nagy buzgósággal tettek meg mindent az árvák érdekében.

Des *Escherolles* Kruspér Sándorné és *Mezey* Vilma uranőké az érdem oroszlanrészre, kiknek eszménye és kezdeményezése és teremtésénye volt a kiállítás.

Mellettük Knapp Ferenczné, Bognár Sándorné, Grünwald Henrikné, Kutsenreiter Ida, Podmaniczky Emmi bárónő és ifj. Schwarz Abrahamné működtek közre odaadó buzgósággal. Elismerésünket kell kifejeznünk a virágárús leányok, de az egész közönség irányában is, melynek áldozatkészségét az a *774 korona 83 filler* jellemzi, melyet a kiállítás tisztán jövedelmezett — még pedig belépti jegyekből begyűlt 194 korona, rózsából 527 korona és felül-fizettetett 174 korona.

A 121 korona kiadás levonása után 774 korona és 83 fillér a tiszta haszon, melyért valóban érdemes volt annyit fáradozni és dolgozni s az igen szép összeg lendíteni fog a szegény kis árvákon — hisszük és reméljük!

A rózsakiállításán felülfizettek a következők:

Dr. Rác Ödön 9 kor. 70 fill., Grunwald Henrikné 1 kor. 40 fill., Nadányi Jenőné 3 kor. 70 fill., N. N. 1 kor. 40 fill., Schwarcz Ábrahámné 1 kor. 40 fill., Incze Lajosné 3 kor. 40 fill., Mitteleier Jolán 2 kor., Knapp Ferenczné 1 kor. 40 fill., Steiner René 1 kor. 10 fill., Weiszlovits Ilona 90 fill., Kis Kolozs 1 kor., Bognár Sándorné 1 kor. 40 fill., Kiss Elekné 70 fill., Schöpflin Ágostonné 10 fillér, N. N. 70 fillér, dr. Mihály Lajosné 40 fillér, Teleký Sándorné 70 fillér, Wertheimstein Rózsika 80 fillér, N. N. 10 fillér, Nadányi Károlyné 8 kor. 80 fillér, Sonnenfeld Józsefné 70 fillér, Száhlender Károlyné 70 fillér, Moskovits Mórné 2 kor. 40 fillér, Hlatky Endréné 80 fillér, Schlauch Nándor 9 korona 70 fillér, Weiszlovits Lajosné, 2 kor., Sal Ferenczné 2 kor. 10 fillér, N. N. 10 fill., Laendler Ferenczné 2 kor. 10 fill., Sonnenfeld Adolfné 2 kor., Steiner M. Albertné 70 fill., N. N. 1 kor. 70 fill., Schwartz Ilés 1 kor., Bordé Károlyné 9 kor. 40 fill., gr. Pongrácz Ödöné 10 kor., Reviczky Józsefné 10 kor., Farkas Izidor 3 kor. 70 fill., Heller Ede 1 kor. 70 f., Ficsek Lajosné 40 fillér, Makucz főtit. 1 kor. 70 fill., Füredi Lászlóné 80 fillér, Amánt Béláné 20 fillér, Ember Gézáné 70 fillér, Cseresnyés Albert 40 fillér, Grósz Emma 1 kor. 10 fillér, N. N. 2 kor., Weisz Gáborné 70 fillér, Schmidt örnagyné 40 fillér, Fráter Imréné 1 kor. 70 fillér, N. N. 1 kor. 70 fillér, Schütz Albertné 70 fillér, Várnayné 70 fillér, Molnár Imréné 1 korona 10 fillér, Hegyesi Mártonné 1 korona 50 fillér, Molnár Ákos 9 kor. 70 fillér, Blastikné 70 fillér, Schwarcz Bertalanné 70 fillér, Stark Róza 70 fillér, N. N. 40 fillér, Nagy Ferenczné 40 fill., dr. Nemes 40 fillér, Stipánovszkyné 2 kor., Markovits Sándorné 1 kor. 70 fillér, N. N. 10 fillér, Huzella Gyula 70 fillér, Des Echerolles Kruspér Károly 10 korona, Németh Sándorné 70 fillér, Laszky Armin 70 fillér, Feilerné 1 kor. 70 fillér, Németh főtit. 1 kor. 70 fillér, Krausz Sándorné 40 fillér, Wavrek Kálmán 1 kor. 70 fillér, Schwarcz Izsák 70 fillér br. Karg 3 kor. 40 fillér, dr. Kornstein 10 kor., Andriška Károly 10 kor., Des Echerolles Janika 4 kor. Összesen: 174 K. 80 F.

UJDONSÁGOK.

Busch Dávid temetése.

Vasárnap délelőtt 11 órakor ment végbe az elhunyt Busch Dávid főmérnök temetése, ki iránt városszerzte impozáns módon nyilvánult a közönség részvéte. Már 10 órakor feketélt az Aldás-utca a gyászoló közönségtől, melynek sorában ott voltak: Rimler Károly vezetése alatt az összes városi tisztviselők; a törvényhatóság tagjai nagy számban.

Az államépítészeti hivatal teljes számban Varró Domokos főmérnök vezetése mellett.

Bozóky Béla kerületi főmérnök vezetése alatt az összes tisztikar, és az építőmesterek Rimanóczy Kálmán vezetése mellett.

A kataszteri mérnöki hivatal is teljes számban.

A győgyörű koszorúkkal elhalmozott koporsó felett Materny Imre ág. ev. lelkész mondott szép beszédet, melyben kiemelte az elhunytak a közügyek terén szerzett érdemeit.

A beszéd elhangzása után megindult a gyászmenet; a koporsót négy városi tisztviselő kézen vitte az Aldás-utca végeig, a hol feltették a gyászkocsira, mely a központi temető felé vette útját.

Nagy közönség kísérte utolsó útjára a megboldogultat, kit volt barátai és tisztelői temérdek koszorúval halmoztak el.

A koszorúfeliratok közül feljegyeztünk sikerült a következőket:

Felejthetetlen jó férjének — Bánatos özvegye.

Felejthetetlen kisapának — Gyermekai.

Felejthetetlen jó sógorunknak — Kelemen Kálmán és neje.

A jó barátoknak — Dús László és neje.

Igaz részvétellel — Nagyvárad város tisztikara. Szeretett főmérnökünknek — A víztelep személyzete.

Szeretetik jeléül — A Mayer család.

Busch Dávid emlékének — A polgári lövészegylet.

Felejthetetlen jó rokonunknak — Bodnár János és neje.

Őszinte részvétellel — Dr. Stokker József.

Tisztelete jeléül — A Giraud család.

A legjobb barátoknak — Kunz Gusztáv és neje.

A jó pajtásnak — Lovass Zsigmond és családja.

Felejthetetlen jó kartársnak — A városi mérnökök és építészek.

A legjobb embernek — Bérczi Gyula és neje.

Az igaz barátoknak — Bendy Vilmos és neje. Vulkán József és neje.

Az önkéntes tűzoltó egylet.

A Rhédey-kerti felügyelőség.

Battig Ferenc és neje — Részvéte jeléül.

Legőszintébb részvétellel — Molnár Lajos és neje.

Szerető testvérük — Krisztina és Margit.

A jó barátoknak — Ifj. Rimanóczy Kálmán.

Az igaz barátoknak — Rendes Vilmos és neje.

Részvéte jeléül — A M. kir. államépítészeti hivatal.

A diszes temetést a Weiszlovits-czég rendezte ismert pontossággal.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 8-5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* A király tegnap délután fogadta azokat az osztrák-magyar tiszteket, a kik a turini díjlovagiason résztvettek. Bolfras főhadsegéd az uralkodó megbizásából mindegyiküknek diszes lovaglóstort nyújtott át, a melynek aranygombján a király monogramma s ez a fölírás van: Turin 1902.

* Személyi hir. Dr. Beöthy László főispán tegnap este a gyorsvonattal Abbáziából Nagyváradra érkezett.

* A nagyváradai főügyész Aradon. Sável Kálmán nagyváradai kir. főügyész, akinek hatósága alá az aradi kir. ügyészség is tartozik, Aradra elutazott és megkezdte az ügyészség ügykezelésének rendes évi vizsgálatát. A hivatalvizsgálat rendszerint hét-nyolcz napig szokott tartani és így a főügyész az egész hetet Aradon tölti.

* Udvari gyász a szász királyért. Ő apostoli Felsege legfelső rendeletére néhai Albert szász király Ő Felsegeért udvari gyász fog a mai naptól négy héten át viseltetni. Az első két héten június 24-től július 7-ig a mély és a további két héten a kisebbik gyász.

* Az angol és az orosz udvar. Pétervárról írják, hogy az özvegy czárné, a ki tudvalevőleg Alexandra angol királynénak a nővére, nem megy el a koronázásra Londonba. Ugyanis a két nővér közötti viszony egy idő óta nagyon elhidegült, úgy hogy már nem is leveleznek egymással. Atyjuk, Keresztély dán király már több ízben megkísérelte kibékülésüket, de eredménytelenül. Az elhidegtülésnek állítólag a czárné búrbarátsága volt az oka.

* Előléptetés. Ő Felsege a m. kir. igazságügyminiszter előterjesztésére Kovács Károly nagyszalontai kir. járásbíró a VII. fizetési osztályba léptette elő.

* Nagyvárad új kölcsonne. Nagyvárad városa tudvalevőleg 1 és félmillió koronás új kölcsonnt akar felvenni a városház és a villamos világítás kiépítésére s azonkívül konvertálni akarja a legutóbb felvett 2,600.000 korona tartozását. A kölcsonre 3 pénzintézet adott ajánlatot: a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a budapesti Jelzálog és hitelbank és a Pesti hazai első takarékpénztár. A pénzügyi szakbizottság és a tanács nem fogadta el az ajánlatokat, hanem megbizta a polgármestert, hogy újabb tárgyalásokat folytasson a pénzintézetekkel. Rimler Károly polgármester, Ragány János főszámvévővel szombaton a fővárosban járt s tárgyalta a három pénzintézet igazgatóival. A két első pénzintézet kijelentette, hogy nem reflektál a kölcsonadásra, míg a Hazai takarékpénztár nem csak fentartotta előbbi ajánlatát, hanem a polgármesternek sikerült még némi újabb előnyöket biztosítani a városnak. Ilyen irányban tesz a polgármester előterjesztést és javaslatot a még e hónapban összehívandó rendkívüli közgyűlés elé.

* Alapítványi ösztöndíj. A város által kezelt Sonnenfeld-féle alapítvány kamatait, 42 koronát Rimler Károly polgármester Jesch Aladár VII-ik osztályú főreáliskolai tanulóknak adományozta.

* Mangra Vazul utódja? Ismeretes Gróf Eszterházy János interpellációja, melyet miniszterelnökhöz intézett a főrendiházban s melyben tiltakozott Mangra Vazul megerősítése ellen. Ezen interpelláció következtében, mint az Arad és Vidéke írja, már megindultak Aradon is a kombinációk az aradi püspöki székre nézve. Ha az új püspököt tényleg meg nem erősíték, akkor Csorogár Romulust, az aradi román szeminárium helyettes-igazgatóját öhajtaná harmincz hive a püspöki székbe juttatni. De Csorogár ellen is kifogások merülnek fel, tehát ha meg is választanák, nem terjeszthető fel megerősítésre, mert állítólag Csorogárnak párba volt néhány évvel ezelőtt Boksán Szevér pécskai szolgabíróval, a melyben jobb kezén meg issérült. Mindenesetre érdekes dolog, hogy még Mangra Vazul megerősítésére vonatkozólag sem lehet biztosat tudni, s már az utódját is elbuktatják.

* A közuti vasút ügyei. A nagyváradai gőzmozdonyú közuti vasut Várház-utcán egy kitérőt akart létesíteni s e célra a Sternberg Lázár házáat és az ezzel szomszédos házakat ki akarta sajátítani. Mivel a házak értékét igen csekélyre szabta meg, az illetők felebbézzel éltek. A közuti vasut most előállott az utcaszabályozás tervétől, s ez iránti kérelmét Nagyvárad városánál visszavonta. — Kapcsolatosan megemlítjük, hogy a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta a Moskovits Mór és fia szeszgyárába kiépítendő iparvágány létesítését.

* Veszett ebek garázdálkodása. A kutyák között a veszettség nemcsak Nagyváradon, hanem a vidéken is sűrűn fordul elő. Baresten Lucic Grigor ottani lakost a kutyája megharapta, de az ember nem adott erre semmit. Csak amikor már kitört rajta a viszony, akkor lötték agyon a kutyát s beszállították a szerencsétlent Biharmegye kózkórházába, ahol borzasztó kinok után kiszendetett. A megdühödt eb megmarta még Redák Mariska cselédet, akit felszállítottak a budesti Hőgyes-féle intézetbe. A hatóság a legmesszebb menő intézkedéseket megtette.

* Elvesztett. Szemes (Vakerics) József tegnap a Szent László templomtól a Zöldfa-utczáig összes személyiségét igazoló okmányait elvesztette. A becsületes megtalálót ez uton kéri fel, hogy e csak reá nézve értékkel bíró okmányokat juttassa kezeihez.

* **Pallay Lajos betegsége.** A szerencsétlen pisztolypárbajban súlyosan megsebesült **Fallay Lajos** ügyvéd állapota már teljesen megnyugtató. Naponta sétál a tágas udvarkertben, sőt már ki is kocsizott. A golyó azonban még mindig a testében van s ez okoz a betegség enyhe lefolyásában némi komplikációt. A löcsatorna megszűkült, s ezáltal a geny nem húzódhat szabadon le, hanem megreked; ami pedig a betegség lefolyását megakasztaná és lázt okozna. Dr. **Fráter Imre** kórházi igazgató főorvos és dr. **Berkovits Miklós** tb. városi főorvos, akik nagy buzgalommal fáradoztak a beteg megmentésén, ez újabb akadály elhárítása céljából elhatározták, hogy könnyebb és veszélytelen operációval a löcsatornát megtágítják.

* **A nagypiaczi komédiák.** Ertesülésünk szerint a nagypiaczi háztulajdonosok a főkapitányhoz akarnak fordulni azon kérelemmel, hogy a vásár lezajlása után a komédiák szállítását ki a Rhédey-kertbe, mert valóban elviselhetetlen az a lárma, melyet a vásár után még 6-8 héten keresztül kell élvezniük a körülakók. Mi — részünkről — csak helyeselhetjük a polgárság mozgalmát, mert szintén tapasztaltuk, hogy sokszor éjjel 11 órakor is szól még a trombita és dörög a dob, ugyanarra, hogy a csinadrattától a köröyeken aludni sem lehet; a nagypiac alatt még hagyján, hogy ott tanyáznak a komédiák, de azután semmi szükség rájuk, kivéve a Rhédey-kertbe.

* **A főgimnázium fizikai matinéja.** Vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta a főgimnázium fizikai köre matinéját a főgimnáziumban nagy számban összegyűlt érdeklődő közönség jelenlétében. A program első számát **Kovács Zsigmond** gondos tanulmányra valló előszava töltötte be, melyben rámutatott a természettudományok szükségességére — tekintettel lévén helyi viszonyainkra is. Utána **Fekete Sándor** mutatotta be Tezla műszerével a drót nélküli villamosságot, igen érdekes magyarázatokkal fűszerezvén — a villanyvilágítás kérdésének aktualitása miatt — a remek kísérleteket. **Péterffy Elemér** a léguemü testeknek szilárdakká való átváltoztatását mutatta be, míg **Steinér Ervin** a fonográf nagy jelentőségéről értekezett, jártasságra valló ügyes példákkal illusztrálván a fonográf készítését. A matinét **Kovács Zsigmond** zárószava fejezte be, ki első sorban **Károly Irén** dr.-nak, a fizika tudós professzorának mondott hálás köszönetet azon fáradságért, melylyel őket — a volt tanítványokat — a természet tüneményeibe bevezette, s a kik mindig hálával fognak visszaemlékezni arra a szeretetre, a melyben az intézet falai közt — különösen dr. **Károly** részéről részesültek. Majd a megjelent közönségnek mondott köszönetet a meleg érdeklődésért, melyre szavai szerint érdemesek ugyan nem voltak, de mely oly tüntető módon nyilvánult. A publikum dr. **Károly**nak lelkes éltetése közben oszlott szét.

* **Az Isten uja.** Egy hittérítő, a ki megfordult Martinique szigetén s jól ismerte az ottani viszonyokat, elszomorító képét nyújtja a martiniqueiek istentelen, erkölcstelen világának. Azt írja róluk, hogy alig van a föld kerekességén még egy nép, mely istentelenebb volna, mint volt az, a melynek szörnyű pusztulásáról beszélnék világszerte. Nemcsak a közönséges értelemben vett vallástalanság jellemezte őket, hanem a vallásgyűlölet szekták, különösen a szabadkőművesek hatása alatt a megtévelyedések olyan jeleit adták, melyeknek szinte természetes következményeként tekinthető a szörnyű pusztulás. Így a legutóbbi nagypénteken, a keresztény világnak e szent napján, az Üdvözítő halálát gunyolandók, a sziget istenkáromló lakói egy sertést feszítettek fel, hústét napján pedig egy másik sertést körmenetben hajsolván, kiabálták: feltámadott. Az Ol-

táriszentséget lovak elé dobálták s urnapjára is terveztek egy hasonló ünnepséget, de a mérték előbb betelt. A föld, melyet bünbarlanggá tettek, megmozdult lábaik alatt, az Eg, mely felé annyi szitkot, gyalázatot szórtak. Izzó pörjét hullatott fejükre s ki tudja, hány szerencsétlennek kétségbeesett káromlását folytotta el az izzó láva. — Mindez csak fokozza a szerencsétlenek iránt való részvétünket és sajnálkozásunkat.

* **A Vilmos-huszárok nagygyakorlata.** A 7-ik Vilmos-huszárezred, az Arad környékén tartandó nagygyakorlatokon vesz részt. Szept. 20-án reggel indulnak el s csak szept. végén térnek vissza. A hadgyakorlat részletes tervezetét a mai ezred parancs közölte. Az ezredek összpontosulása Arad lesz és innét vonulnak fel a seregek Radna és Lippa felé. A tízezrezred Lippán fogja megtartatni az ideiglenes töltséssel a tábori lövészetet.

* **Szeilemes tehéntolvaj.** Sokaknak ütött ki rosszul a nagypiac, de azért senkinek sem lesz az oly emlékezetes, mint **Kozma Vaszalinénak**. Gyönyörű szép riska tehenet hajtott be a vásárra — olyant mint a harmat — el is kelt az üstéért 132 koronáért. Kapott 10 kor. foglalt, fiát meg a járlat átirásáért a czédulához küldötte, míg ő a tehenet őrizi. E közben ott ólálkodott **Krecz György**, kinek a tehen nagyon szemet szurt. Kiváltotta hamar a járlatot, az asszonyt meg a czédulához küldötte a fia után — nézve meg, hogy mit csinál. Az asszony elment, ő meg eladta a tehenet a kialakított árért, zsebre is vágta a 132 koronát. Ivott rá hatalmas áldcmást, melyen 8 koronát fizetett ki gavalléros módon — utána szépen, mint aki jól végezte dolgát, hazafelé indult. De nincsen olyan hosszú, a minek vége ne lenne — **Kozmáné Bott György** rendőrrel utána eredt, s mielőtt a szeniális tehenész magát biztonságba helyezhette volna, **Pecze-Szil-lósné** elfogták. 118 korona volt még nála. Az esetleges meghűlés veszélye ellen, mely ily időben nagyon könnyen megeshet, légmentes helyre záratott.

* **A gyors közigazgatás.** Ezelőtt körülbelül öt hónappal Aradon a szüntügyi bizottság betiltotta a Vesztasztüzek című szinpadí férczmunka előadását. **Leszkay András** igazgató ezt a határozatot megfellebbezte a belügyminiszterhez azzal az indokolással, hogy a szüntügyi bizottságnak nincs joga előadás betiltására. Míg az ügy felebezés alatt állott, **Leszkay** a hányszor csak tudta, előadatta a frivol tákolmányt. Végre most, amidőn az aradiak már **Leszkay** urat is rég elfelejtették, leérkezett a belügyminiszter határozata, amely a felebebezt elutasította, mivel a szüntügyi bizottságnak joga volt a szerződés szerint az előadást betiltatni. Hát csak csekély öt hónap kellett a felebebezt elbírálására. Jellemző adat a közigazgatás gyors menetére!

* **Tetten ért zsebmetsző.** **Vaszari György** hetes tegnap délután a nagypiaczon bémész-kodott a komédiás sátrak előtt. A mögötte álló **Dienes István** büntügyi rendőr éppen abban a pillanatban kapta meg **Hamza György** notórius vásári tolvaj kezét, a mint ez **Vaszari** zsebéből az erszényt ki akarta huzni. **Hamza György** kirántva karját a rendőr kezei közül, futásnak eredt és egy közeli ház padlására menekült, hol kézrekerült. Lezáratott.

* **Küzdelem az árviz ellen.** Az árviz által fenyegetett Szamos- és Maros-menti községek lakói emberfeletti erővel küzdenek, hogy a mindinkább terjedő árt megfékezzék. Az árviz nemcsak mind a vetéseket teljesen elpusztította, néhol már a kertekbe is behatolt és a termés nélkül maradt szegény nép hajlékait is végpusztulással fenyegeti. A fenyegetett vidékek tele vannak katonákkal és csendőrökkel, a kik a lakossággal vállvetve dolgoznak a töltéseken, hogy az árviz terjedésének elejét vegyék.

A kifáradt lakosság sok helyen már menekülni akart, mert lehetetlenek tartják, hogy a tomboló hullámokat fel lehessen tartóztatni, mivel a folytonos esőzés miatt csak átázott földet hordhatnak a töltésre. Szomorú kimenetelű eset történt a maros-menti **Bretye** község határában. A töltési munkákhoz rőzsét és faoszlókat kellett volna szállítani dereglyéken a tulsó partról. Az óriási szélben az emberek vonakodtak a súlyosan megrakott járműveket elindítani, de a csendőrök és katonák lelővéllel fenyegették az ellenszegülőket. Mikor a megrakott dereglyék már a Maros közepére értek, az egyik járművön átcsapott a szél által korbácsolt hullám s a dereglye a rajta volt teherrel és **Simovány Juon**, **Nyegre Vasul**, **Dobozán Gyorgye** és **Torcán Juon** evezősökkel a víz alá merült. Mire a parton dolgozó emberek egy könnyű csónakot keritettek, hogy a habokkal küzdő embereket megmentésük, a négy ember elmerült a hullámok között s eddig nem is tudták őket kifogni. A szerencsétlenség miatt nagy az elkeseredés a munkások között.

* **A véres margittai követválasztás.** Ismeretes a katona-vicczek között az, amikor a katona azon czimen kért a szüleiktől egy kis pénzmagot, mert elveszett az »indiblancz«-a s ha másikat nem vesz, bedunklizzák; a másik katona pedig az ágyuját vesztette el s erre kért pénzt dús gazdag, de fukar apjától. Hasonló eset történt most, a margittai választás alkalmából. Az egyik katona, aki jelenleg **Margittán** van, a következő levelet küldte az anyjának:

Kedves szülém!

Borzasztó keservemben írom e levelet édes szülémnek. Egészséges vagyok, a melyhez hasonló jókat kívánok. Itt borzasztó a világ. Megennék egymást az emberek, ha mi itt nem vónánk csakumpakk. 16-án mindent elvert teljesen a jég; nimelyik olyan volt, mint a milyen gombócokat a szakácsunk **Furvézer Jóska** csinál. De az igazi veszedelem csak 20-án volt, amikor a követválasztást tartottuk. Ez volt az ítélet idő. A papok szőlőjébe, a Kálváriára felhúzták a sok ágyut s úgy lőtték a **Kossuth**-embereit, el is esett vagy 160, a huszárok pedig olyan hatvágást csináltak, hogy 50 cibil búcsuzott el ettől az árnyék világtól. Még azután jött a sortüz. En magam is benne voltam a bajba s elvesztettem a bagnetomat. Kügyik 5 pengőt édes szülém az új bagnetra, mert különben kidukál a kurta vas és az ajnczel, melyhez hasonló jókat kívánok fia **Péter**.

Valószínűleg az adta az eszmét a pénztelen vitéznek, hogy a Kálvária szőlőkben viharágyuztak a jégeső ellen.

* **Dankó Pista búcsuja.** A hirneves népdalpoéta jól szervezett kistársulata öt estén át a Széchenyi éttermében tartott előadásokat. A közönség igen érdeklődött az előadások iránt s tömegesen jelenik meg. **Dankó** is megérkezett már Nagyváradra, de orvosai tanácsára a szobát betegségek miatt meg nem hagyhatja el. A társulat még a nyáron vissza fog térni Nagyváradra.

* **Ongyilkos egyetemi gondnok.** A fővárosban egy feltűnést keltő öngyilkosság történt tegnap délután. Agyonlőtte magát **Jal-sovszky József**, a tudományegyetem gondnoka és pénztárosa, aki nagy népszerűségnek és általános tiszteletnek örvendett az egyetemen. Hosszu idő óta tartó betegsége miatt követte el végzetes tettet. Az öngyilkosság tegnap délután öt órakor történt **Jal-sovszky**nak a Remete-utca 18. szám alatt levő lakásán. Délután öt óra lehetett, amikor azt mondta **Jal-sovszky** a feleségének, hogy menjenek le a kertbe sétálni.

— Mindjárt — felelte az asszony — egy kis dolgom van előbb és ezzel bement a másik szobába. Alig egy perc múlva hatalmas dördülés hallatszott. Az asszony visszaszaladt és férjét ott találta a szőnyegen, vé-

resen, már a halállal küszködve. A golyó halántékon érta Jalsovszkyt és alig néhány perc alatt végzett vele. A szerencsétlen ember már évek óta súlyos, ideges gyomorbeteg szenvedett, amely folyton súlyosabb lett. Ez keserítette el annyira Jalsovszkyt, hogy megölte magát. Jalsovszky az üllői-úti klinikán elhelyezett gazdasági hivatalnak volt a gondnoka. Főnöke, Deáky Sándor, a gondnoki hivatal igazgatója, átvizsgálta még délután a hivatal összes számadásait és mindent a legnagyobb rendben talált.

* **Kitüntetett orvos.** Dr. Gerő Sándor kir. törvényszéki orvost és a nagyváradai Felső Kereskedelmi Iskola egészségügyi tanárát, az Országos Közegészségügyi Egyesület legutóbbi közgyűlésén megválasztotta választmányi tagjává és a közegészségi és iskolaorvosi intézmények fejlesztése körüli munkássága alapján az iskolai orvosok szakbizottságába osztotta be

* **Háziur nélkül.** Egy, a rue Palikaoban lévő párisi házban bekövetkezett az a minden lakók által irigyelt állapot, hogy hónapokon át nem volt háziur, a ki a lakókat terrorizálja és beszédi a házbért. A ház gazdája, özvegy Risaultné meghalt és örökösei nem jelentkeztek. A lakók, jobbára munkások, kézművesek és más szegény emberek, meglepetve látták, hogy a hetenkint fizetendő házbért senki sem szedi be. Az öröm természetesen jókora volt, de a házmesterné, a ki nem kapta meg a bérét, nem mosta föl többé a lépcsőt, nem tisztogatott és a ház csakhamar olyan lett, mint Augias istállója. A lakókat ez szörnyen bosszantotta s a szomszédok egymást okolták a szenny miatt. A kölcsönös perlekedés végre annyira nőtt, hogy általános verekezés támadt. Az tüközet után a boldog bérház lakói bekötött fejjel, karral vagy bepórázolt lábakkal jelentek meg a rendőrbiztosnál, a ki miután felvette a tényállást, kijelentette, hogy elégtételt szerez mindenkinek, Szerzett is — gondnokot a háznak, a kinek első dolga volt beszédni a lakbéréket s azután takarított a házban.

* **Román művészek hangversenye.** A Zöldfa szálló nagytermében vasárnapeste érdekes hangverseny szerzett gyönyörűséget a közönségnek. *Vladaia* Irén a bukaresti királyi opera neves tagja és *Savu* György kitűnő román drámai színész rendeztek nagyszerű hangversenyt. A bájos művésznőnek kitűnően iskolázott, meglepően nagy terjedelmű hangja van, amely úgy a felső, mint az alsó régiókban egyaránt könnyedén cseng. A közönség, a mely java részben a nagyváradai román körök intelligenciájából került ki, minden egyes énekszámát percekig tartó tapsviharral honorálta. A művésznőt Tutsek Ferenczné urnő kísérte zongorán precíz játékkal, maga is két számot töltött ki s virtuoz, lélekteljes előadásával szintén meleg tapsokat kapott. *Savu* György ötbb román monológot és balladát adott elő szép organummal s kitűnő előadói képességgel. A legnagyobb sikert Petőfi örültjével aratta, melyet gondos román fordításban mutatott be a közönségnek.

* **Elpusztult község.** Valeamăre román község lakosai földönfutókká lettek pár nap óta. Pénteken délután sűrűfelhők tornyosodtak a hegy oldalba épült kis község fölött, melynek lakossai jóság tenyésztéssel és gyümölcs termeléssel foglalkoznak. A vész közeledésekor a lakosság nagy részét a hegytetőn volt az ott legelésző nyájak mellett. Hirtelen megeredt a mondott napon a jégeső s diónyi nagyságu darabokban hullott a jég mintegy fél óráig. A jégeső megszűnése után valóságos felhőszakadás zuzott a községre a mely majdnem két óra hosszat tartott. A hegyek közül lefutó víz magával sodorta a jégtömeget, a mely iszonyu erővel zúdult a hegy oldalba épült s legnagyobb részt fából való házikóknak a melyek recsegve omlottak össze s maguk alá temették a bentrekedt embereket és állatokat. A vihar csak este 7 óra után áll el, de a víztömeg

még egy óra múlva is oly erővel zúdult le a hegyről, hogy lehetlenné tette a mentési munkálatokat, a melyeket csak este 9 óra felé kezdhetek meg. A szerencsétlenségnek eddig nyolcz halottja van, a kik valamennyien az összedőlt romok alatt lelték halálukat. A hegyeken kint rekedt jóságok majdnem teljesen elpusztultak s az emberek a fákra mászva menekültek meg a rohanó vízár elől. A lakosság mindenét elvesztette, úgy hogy már másnap szomszéd községekből szállítottak élelmet a lakosságnak. A hatóság intézkedett a hajléktalanul maradt lakosság segélyezése iránt.

* **Tűz a állatkertben.** Veszedelemes tűz ijesztő híre terjedt el tegnap éjszaka a fővárosban. Azt beszélték, hogy az állatkert kigyuladt s az állatok rémes üvöltéssel ejtik rémületbe a környéket. A hír ebben a formában tulzott volt. Mindössze az történt, hogy az állatkertnek a vasuti sínpárok felé eső dészkakerítése kigyuladt s az éjszakai szélben csakhamar elégett. A tüzet Ős-Budavára tűzörsége oltotta el. A vizsgálat megállapította, hogy a tüzet egy arva haladt vasuti mozdonyból kiröppent szikra okozta.

* **Rendőri hírek. Megkerült ruczák.** *Schwartz* Bernáté gyár-utcai lakásáról tegnap virradóra 9 rucza eltűnt. A tolvaj *Molina* Tógyerné személyében megkerült. A ruczák a tolvaj nőnél megtaláltattak. — *Elloncolzott csavargók.* Tegnap 14 hely és foglalkozás nélküli egyént kísért be a rendőri őrzőjárt. A csavargók részint lezárattak, részint illetőségi helyekre toloncoltattak. — *Elfogott tolvaj szabósegéd.* *Hackmayer* Benjamin érdiószegi szabómestertől segédje *Becski* Hermann szövetet lopván, megszökött. A tolvaj tegnap az itteni iparlestületi szállóban szállott meg, hol el is fogatott. A lopott szövetet Horvát Emánuel zálogosnál helyezte be 5 koronáért. Lezárattott.

* **Bura testvérek** ma este tartják búcsu estélyüket a Bazár vendéglő kerthelyiségében, ezután Borszék fürdőre mennek, hol az egész fürdői idényt töltik.

x **Hatóságilag engedélyezett végeladás** üzletfelosztás végett *Kárpáti* Miklós divatruházában Nagyváradon. Ezen rendkívül előnyös vételeket figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek. Tessék a hirdetés oldalán a hivatalos hirdetményt elolvasni.

Igazságszolgáltatás.

Falusi idyll.

Özv. *Biró* Mihályné belfenyéri lakos 57 éves kora daczára is szemre való menyecske volt és élve e különös természeti adománnyal egymásután csavarta el még a fiatalabb legények fejét is.

Múlt év őszén *Fodor* Cs. András is hálójába került és a 27 éves legény közös háztartásra lépett a bájos özvegygyel. Ez a nem mindennapi eset méltó feltűnést keltett a faluban s a néném asszonyok között megindult tere-feréből nem igen lehetett volna boldog együttélést jósolni a fiatal szerelmeseknek. A tények azonban éppen ellenkező mellett látszottak bizonyítani, mert *Fodor* Cs. András egy ma felserdült hajadont sem becézhetett volna különben s a szerelem hajlékává varázsolta az egyetértés és béke, az egész háztáját, meghazudtolva minden tekintetben a falusi rossz nyelvek költötte rágalmakat.

Ez idyllikus állapot azonban csak addig tartott, míg *Fodor* Cs. András a szomszédék *Böskéjére* nem vetette a szemét. Ezen pillanattól kezdve az özvegy iránt táplált forró szerelme sem volt képes a nagyon szembeszökő ellentéteket elfelejtetni s a nyalka ifju legény

lelke minden erejével magásvá akarta tenni a bájos leánykát Isten és emberek előtt.

Özv. *Biró* Mihályné a legénynek hirtelen felébredt ellenszenvéről csak akkor szerzett tudomást, midőn egy szép napon egyedül maradt ismét s újból felvehette az özvegyi fátyolt. Első felgerjedésében nem tudván másképp bosszulni állani a hűtlen, csapodár legényen, a darutollas kalapot, ránczos csizmát és az ünneplőt elzárva, többszöri fejszólitás, kérelem, követelés daczára sem adta ki.

A vasárnap pedig rohamosan közeledett, az első kihirdetésekor pedig tisztességes öltönyben kell megjelenni választottjával a templomban a falu színe előtt. Ujat csináltatni már sem idő sem pénz nem volt, mit tehetett hát mást a legény, mint éjnek idején erővel kerítette birtokába az ünneplő kantust. Bemászott az ablakon s főtörve a szekrényt, csendben elemelte a tulajdonát képező ruhákat.

E miatt emelt a kir. ügyészség magánlaksértés büntette miatt vádat *Fodor* Cs. András ellen; s az ügygyel a tegnap *Millye* Gyula elnöklele alatt megtartott főtárgyaláson foglalkozott a kir. törvényszék I-ső büntető tanácsa.

A tanuként beidéztet *Özv. Biró* Mihályné ismertette az előzményeket és csipőre tett karrakkal, lenéző pillantást vetve a vádlottra, sietett kijelenteni, hogy nem nagyon sajnálja *Andrist*, mert most van már egy másik, egy jobb, szebb, és a mi fő: fiatalabb.

A bizonyítási eljárás befejezése után a kir. törvényszék magánlaksértés vétségében mondta ki vétkesnek *Fodor* Cs. András és 2 havi fogházra ítélte.

Az ítélet jogerős.

Kölcsönösen visszavont rágalom. 1900. év december havában egy kávéházi incidensből kifolyólag *Fehérváry* Dezső bádógos, *Mitteiler* Ede szabót a Nagyváradai Napló decz. 16-iki számában megjeleni nyilatkozatban erősen kompromittáló kifejezésekkel illette. *Mitteiler* sem maradt adós a gorombaságokban s a kölcsönös rágalmazás után feljelentést tették egymás ellen sajtó útján elkövetett rágalmazás és becsületsértés büntette címén. Az ügygyel tegnap foglalkozott a kir. törvényszék büntető tanácsa. Mivel azonban kölcsönösen visszavonták a vádat, a kir. ügyészség képviselőjének dr. *Vámosy* Mihály alügyésznek indítványára a további eljárás megszüntetett.

IRODALOM.

Magyar Sion egyházirodalmi folyóirat VI. füzeté most jelent meg. A kitűnően szerkesztett folyóirat legújabb füzetének is érdekes, gazdag tartalma van, mely a következő:

»Vallásos katholicizmus és megegyezés a modern műveltséggel? Rott Nándor dr.-tól. A budapesti szociálistákról. Sándorfi Edéfi. Két világnézet. Pethő dr.-tól. Irodalom és művészet. *Acsay* Ferencz: Bossuet beszédei. Ism. Dr. A — *Velics* László S. J.: Magyar jezsuiták a XIX. században. Ism. *Kereszty* V. dr. — *Henrici* Krug: De pulchritudine divina libri tres. Ism. *Kereszty* Viktor. dr. — *Alexander* Tauber: Manuale Juris Canonici continuo respectu habito ad Hungariam etc. Ism. *Horváth* Ferencz dr. — *Card. Hergenrother's* Handbuch d. allg. Kirchengeschichte. Ism. *Liberius*. — *Bék. fi* *Remig* dr.: A zirczi, pilisi, pásztói és sz. gottvárdi ciszterci apátságok története. II. és III. köt. Ism. P. — A pannonthalmi szent Benedek-rend története. I. Ism. J. — *Schweitzer* R.: Die Energie ud Entropie der Naturkräfte etc. Ism. *Fischer-Colbrie* Agost dr. — *Buday* Aladár: Szent Antal Toulonban és a szegények kenyere. Ism. K — Szent István-társulat Családi Regénytára. 18. és 19. köt. Vegyes közlemények. Előfizetési ára egy évre 6 frt.

EGYESÜLETEK.

A régészeti egyesület közgyűlése. A Biharvármegyei Régészeti és Történelmi Egyesület folyó évi június 26-án, csütörtökön délután 5 órakor a muzeum-épület nagytermében felolvasással egybekötött közgyűlést tart, melyre az egyesületi tagokat meghívja az elnökség.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A váradai egyházmegye a XV. sz. utolsó évtizedében. Irta és fölvassa: Dr. Tóth-Szabó Pál.
3. A bihari honfoglaláskori lelet bemutatása. Előadja: Dr. Karácsonyi János.
4. Titkári jelentés.
5. Régiségárörri jelentés.
6. A számvizsgáló bizottság jelentése.
7. Ügyész választás.
8. Választmányi tag választás.
9. Indítványok.

MULATSÁG

Nőegyletek mulatsága.

Városunk mindkét jótékony nőegyletének vezető hölgyei tegnap napon tartott értekezletükön elhatározták, hogy 1902. évi július 2-ik napján szerdán délután a Rhédey-kert árnyas nagy köröndjén zártkörű nyári ünnepélyt rendeznek, — szórakozást és élvezetet nyújtó részletes műsorral estve táncszal. Az ünnepély tiszta jövedelme a biharmegyei és nagyváradai nőegylet, valamint a nagyváradai izraelita nőegylet között egyenlően fog megosztatni.

A siker eléréséhez mindkét nőegylet tagjai karöltve s jótékony fáradozásuk, áldozat készségük egyesítésével működnek közre és ezzel előreláthatólag nagy sikert is érnek el. A meghívók s az ünnepély részletei a napokban megállapíthatnak, s nyilvánosságra hozatnak.

NYILTTER.

Miért haragszol?
barátom.

Talán nem jár jól az órád. Oh hagyd el; ezeknek az óráknak már többé van a javítása mint az egész értéke.

Na ha csak az a baj, ajánlok neked egy jó órát, mely az én órámat is pontosan kijavította, s minden órát kivétel nélkül egy évi jótállás mellett

Csak 90 krajczárért,

óraüvegeket csak 10 krért ad, ugyancsak a legjobb órákat és ékszereket jutányos árban raktáron tart.

Kepes Márton, 226.

művész Nagyváradon színház oldala mellett.

REGÉNY-CSARNOK.

Tüzzel-vassal.

Irta: Slenkiewicz Henrik. 27.

— Hát ti mit szoltok ennek a kitűnő lovagnak az alázatos, szerény kéréséhez?

A hercegek tanácsalanel álldogáltak egy darabig, végre Simon ezt mondta:

— Ha azt akarod, hogy levágjuk a kapitány urat: hát levágjuk. Ha azt akarod, hogy odaadjuk neki a lányt: hát odaadjuk.

— Mindakettő egyképpen veszedelmes. Hej kapitány, szép csávába jutottunk most! Bohun rettenetes haragu, elszánt ember, aki rajtunk kegyetlen bosszút áll, ha néked adjuk a leányt. Ki véd meg a dübétől? Mire a herceg ráteszi a kezét, addigra mi már halott emberek vagyunk. Mit cselekedjünk tehát?

— Magatoktól kérjétek tanácsot.

A hercegasszony néhány percig gondolkozott.

— Hallgass reám, lovag. Mindennek titokban kell maradnia. Bohunt elküldjük Perejeslavba, mi Helenával Lubniebe megyünk, te pedig őrséggel szállod meg ezt a helyet. Helenát nem viheted most magaddal, mert ti kevesen vagytok, Bohun csapatja azonban a közelben van és megtámadna. Ez az egy módja van annak, hogy a kedvedre tegyünk, de az életünket is megvédjük. Menj hát bátran utadra, jól őrizd meg a titkot és várj reánk békével.

— Nem fogtok kijátszani?

— Kijátszanánk, ha lehetne. De a bőrünket koczkáztatnók vele. Add nemesi szavadat, hogy minderről hallgatni fogsz.

— Nemesi szavamra fogadom. De megkapom a leányt?

— Nőd lesz. Odaadjuk, mert kénytelenek vagyunk vele. Csak Bohuntól félünk.

Skrzetuski a herceghez fordult.

— Szégyeljétek magatokat, lovagok! Itt áll négy százas ember, aki erős, hibátlan, mint a tölgy és mégis annyira fél attól az egyetlenegy kozáktól, hogy alakos játékon törí a fejét. Voltaképpen hálás vagyok érte néktek, de azért mégis meg kell mondanom, hogy nemes emberekhez nem illik az ilyesmi!

— Ne fájjon miatta a fejed! Sohse szégyenkezzél a fiaim helyett! Hát segíts rajtunk másképpen, ha tudsz! De nem tudsz! Nincs elég katonád, hogy Bohunt ártalmatlanná tedd s a menyasszonyodat se tudnád kiszabadítani a körmei közül. Lovagolj csak békén Lubniebe, s bízd reánk Helenát.

— Hát jól van. De azt megmondom, hogy jaj néktek, ha Helenának baja talál esni.

— Beszélj velünk más hangon, lovag. Ez a hang sért és a kétségbeesés rossz tanácsadó!

— Nem bizom bennetek! Helenát előbb a megkérdezése nélkül akartátok Bohunhoz adni, most pedig nekem ígértétek, a nélkül, hogy ismernétek az érzelmeit.

A hercegasszonyt nagyon bántotta ez a megvető hang, de minthogy a Skrzetuski igazságai a seregbe szorították, szinte alázatosan felelt.

— Előtted fogjuk megkérdezni Helenát.

Simont küldték érte s kisvártatva már hozta a hugát. A leány közeledtére mintha a békének és a kiengesztelődésnek a derűje világított volna meg a haragosan sötét arcokat: A hercegasszony odanutatott Skrzetuskira:

— Nézd meg ezt az embert, leányom. Ha te is úgy akarod, ő lesz az urad.

Helena arcából minden csöpp vér lefutott Nagyot sikoltott és egy percre eltakarta kezével a szemét, de azután kitérta a karjait és odarohant Skrzetuskihoz. Mámoros boldogsággal dádogta:

— Hát igaz ez? Nem álom?

Egy órával később ott vonultak már a kapitány és a követ lovasai a Lubnieba vezető erdőből kihalított országúton. Skrzetuski és Longinus lovagoltak a menet élén, hosszú sorban követték őket a kocsik. A kapitány kábult fővel elmerengett a történeteken s fájdal-

mas aggodás fogta el. Egysz-re énekhangot hallott.

Jaj fáj, nagyon fáj a szívem!
(Folyt. köv.)

TÁVIRATOK.

A szász király halálához.

Drezda, június 23. Vilmos császár tegnap este ideérkezett. A császári pár a temetés után elutazik. Tegnap reggel ideérkezett Lajos bajor herceg és Lipót hohenzollerni herceg és neje, kiket György király üdvözölt. Azután mindnyájan megvárták Ottó kir. herceget és nejét, Mária Jozefa kir. hercegnőt. Ideérkezett továbbá Vilmos urachi herceg, a génuai herceg, Károly Tivadar bajor herceg nejével és Lipót szász-kóburgi herceg. Üdvözlésükre János György herceg és Matild hercegné jelent meg a pályaudvaron. Gróf Ballestrem, a német birodalomgyűlés elnöke is ideérkezett.

Drezda, június 23. Ferencz József király ma reggel 9 órakor érkezett ide. A pályaudvaron a szász király, a tónörökös és János herceg üdvözölte. A szász király és a trónörökös osztrák-magyar ezrede egyenruhájában jelent meg. Ferencz József szász ulánus ezredének egyenruhája volt. A pályaudvaron volt továbbá a rendőrfőnök és a diszszolgalatra berendelt tisztok. Ő felsége György királyal zárt kocsiban a kastélyba hajtattott.

Királyi kegyelem.

Bécs, június 23. (Saj. tud. távir.) Potocki József, Szemere Miklós és Peczkay Andornak a hazard kátyajáték miatt történt kiutasítását, — mint értesülünk — Ő Felsége kegyelemből elengedte.

Láng Lajos utazása.

Stóosz-fürdő, június 23. Láng Lajos kereskedelmi miniszter tegnap délelőtt nejével, a ki hosszabb ideig fog itt fürdőzni, ideérkezett. A miniszter az éj folyamán visszautazott Budapestre. (M. T. I.)

Az anarchisták fészkelődései Amerikában.

New-York, június 23. Patersonban Goldman Emma az ismert anarchista nő, gyűlésre és tüntetésre hívta fel az anarchistákat, hogy tiltakozzanak Most elítélése ellen. A polgármester 1400 katonát rekvirált a tüntetők ellen. Macqueen anarchista vezér és hadnagy, az olasz Gallaw veres fátollal és kokárdával lovon járják be a várost. Mindenütt valóságos testőrség kíséri őket. Tartanak attól, hogy veres összeütközések lesznek. (M. T. I.)

A pétervári rendőrfőnök.

Pétervár, június 23. Kleigels tábornok, Pétervár rendőrfőnöke, aki a diákzavargásokat vérbe fojtotta, kegyvesztett lett a cárnál. Hir szerint a cár azért haragudott meg reá, mert Loubet elnök látogatása alkalmával nem tudta megakadályozni a diákok tüntetését. A diákok ugyanis Loubet bevonulása alkalmával a Newski Prospekten teli torokkal ezt kiáltották: Eljen a francia szabadság! Le a kancsukával! Kleigels tábornok helyét ideiglenesen Frisch tábornokkal töltötték be. (M. T. I.)

Forgáchot kigolyózták.

Budapest, június 23. (Saj. tud. táv.) Az ismeretes *Forgách* ügyben ma ítélezett a Casinó választmánya *Zselénszky* Róbert elnöklése alatt. A választmány másfél órai heves vita után *husz* szóval *kettő* ellenében *Forgáchot* kigolyózta.

Az orosz kéz a Balkánon.

Pétevár, június 23. Az orosz csár költésén a pétevári vezérkari akadémiát jövő tanévben 15 bolgár és 10 szerb tiszt fogja látogatni. (M. T. I.)

A vizáradás.

Sátoralja-Ujhely, június 23. A nagy esőzések és a felvidéki felhőszakadások következtében a Bodrog és a Tisza ismét rohamosan árad. Az alacsonyabb fekvésű réteket és szántóföldeket elborította a víz. A sok eső a vetésekben és a virágzó szőlőben is okozott kárt. (M. T. I.)

Technikusok gyűlése.

Bécs, június 23. A bécsi technikusok délelőtt a Musikverein nagytermében nagyon népes gyűlést tartottak, a melyen jelen voltak a belügyminiszterium és a vasutminiszterium képviselői, a helytartóság képviselői, műegyetemi tanárok, reichsráhi képviselők, mérnökök, építészek és a prágai, brünni és leMBERGI német cseh főiskolák hallgatóinak küldöttségei. A gyűlés egyhangulag olyan határozati javaslatot fogadott el, a mely szerint az egybegyűltek a leghatározottabban ragaszkodnak ahhoz, hogy technikai főiskolák elvégzésével járó mérnökök egyesegyedül a kormány javaslatában megjelölt végzett főiskolai hallgatóknak adassék meg s azt a reményt fejezik ki, hogy a parlament, ha ismét megkezdi működését, az erre vonatkozó törvényjavaslatot mihamarabb változtatlanul elfogadja. (M. T. I.)

Verekedő esendőr-járőr.

Sopron, jun 23. Zarány sopornme gyei községben vasárnap a csendőr-járőr összeszólalkozott a korcsmában mulató falubéli emberekkel. A perlekedésből verekedés lett, a melyben egy falubeli embert megöltek, kettő pedig nehéz és hat könnyű sebet kapott. Sopronból vizsgálóbizottság ment ki a községbe, hogy az esetet megvizsgálja.

Szerencsétlenség.

Temesvár, június 23. A villamos vasut tegnap elgázolta Pallay Annát, egy hivatalszolga 51 éves feleségét. A kerek levágták az aszszony karját és összezúzták a fejét. Az aszszony szörnyet halt. A kocsivezetőt nem terheli hiba. (M. T. I.)

Jakabffy István lemondása.

Budapest, június 23. (Saj. tud. táv.) *Jakabffy* István országgyűlési képviselő a Kuria ítélete előtt mandátumáról lemondott.

Öngyilkos főpénztárnok.

Lugos, június 23. (Saj. tud. távir.) Krassószörényvármegye főpénztárosa *Jakabffy* Miklós volt államtitkár fivére, ma reggel lakásán föbelötte magát. Meghalt. A pénztárkulcsokat lepecsételve irás nélkül küldte el az alispánhoz. Tettének oka nagyfoku idegesség, buskomorság.

Vilmos császár utazása.

Berlin, Vilmos császár július 10-én indul északi útjára, mely három hétig fog tartani. Augusztus 1-én a császár Emdenben fog kikötni és az után oroszországi útjára indul, mely hét napot fog igénybe venni. (M. T. I.)

Tüntetések Spanyolországban.

Barcelona, június 23. A Canalejas megérkezésekor rendezett tegnapi tüntetés alkalmával két képviselőt a hatóságnak való ellenszegülés miatt letartóztattak. A tömeget, a mely több revolverlövést tett, végre a rendőrség oszlatta szét. A két képviselőt szabadon bocsátották, de kötelezniük kellett magukat, hogy még ma visszatérnek Madridba. (M. T. I.)

A bosnyák kölesön.

Bécs, június kölesönre vonatkozó szerződést az érdekelte magyar és német bankcsoport képviselői ma délelőtt 11 órakor írták alá a közös pénzügyminiszteriumban. A kölcsön jellege 4 és félszázadékos korona járadék. (M. T. I.)

KÖZGAZDASÁG.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentés

— A Tőzsde eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

Budapest, június 23.

Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Allamvasut	—
Rimamurányi	509.50
Magyar jelkölcs	472.—
Balgótarján	—
Wagon-kölcs	—

Határítók.

Budapest, június 23.

Buza októberre	8.01
Buza áprilsra	8.93
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.53
Zab apr.	6.—
Káposzta, rapcsa, rug.	96.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. június 23-án.

Magyar aranyjáradék 4%	120.60
Magyar koronajáradék	97.90
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	119.—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 3 1/2%	100.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	119.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	98.—
Italmérségi jog megváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavónföldterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeresémsorajegy-kölcsön	206.—
Tiszaháti-nyeresémsorajegy-kölcsön	163.50
Osztrák járadékpapírban	101.50
Osztrák járadék ezüstben	101.50
Osztrák járadék aranyban	120.50

Osztrák korona járadék	59.50
Osztrák államsorajegy	153.50
Osztrák magyar bank részvény	15.80
Magyar hitelbankrészvény	699.75
Osztrák hitelintézet részvény	707.—
Párisi vista	95.27
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.06
Németbirodalmi márká	117.31
London vista	240.10
20 márkás arany	28.46

A szerkesztését felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Tanuló.

Egy-két jó házból való fiu, 2—3 gymnasiumi vagy polgári osztálylyal. tanulól felvétetik a Szent László nyomdában.

Törlesztéses kölcsönt

5%

Vidéki bérházakra, földbirtokra

szerzek minden előleg nélkül még abban az esetben is, ha magasabb kamatu kölcsönökkel vannak megterhelve.

Leveleket forduló postával elintézem.

Sárkány József,

68. Budapest, Váci-körút 21. szám.

A fürdő- és nyaralási idény alkalmával a t. közönség szives figyelmébe ajánljuk

tűz- és betörésmentes letéti pénztárunkat,

melyben külön és közvetlen elzárható fiókok állanak előnyös feltételek mellett a bérlo közönség rendelkezésére.

Nagyvárad takarékpénztár r. t.
219.

FÜRDŐI MENETREND.

Érvényes 1901. május 1-től.

Nagyvárad—Püspök-fürdő—Félix-fürdő.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad	730	950	—	—	450	—	858
Vásártér	722	931	*1114	237	420	638	854
V.-Velenze	740	1000	1135	256	500	656	915
Rontó	754	1014	1150	309	514	709	929
Püspök-fürdő	805	1025	1155	314	519	714	915
Félix-fürdő	817	1037	1209	328	536	728	933

Félix-fürdő—Püspök-fürdő—Nagyvárad.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Félix-fürdő	820	1042	*1215	330	539	732	933
Püspök-fürdő	838	1100	1227	342	556	743	—
Rontó	842	1104	1232	346	600	748	1090
V.-Velenze	856	1116	1246	359	614	803	1013
Vásártér	912	1117	102	415	630	819	1030
Nagyvárad	905	1127	—	—	623	—	1023

A *-gal jelölt csak vasár- és ünnepnep közlekedik

Pályázati hirdetés.

A nagyvárad i. sz. székesegyháznál üresedésbe jött *bassista* állásra ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Az állás 1000 korona évi fizetéssel van díjazva.

Votivális misék után 120 kor.

A pályázótól megkivántatik:

1. hogy egészséges basszus vagy bariton hanggal rendelkezzen;
2. hogy lapból biztosan énekeljen;

3. hogy a Gregorián éneklésben járatos legyen.

A pályázati kérvények (keresztlevéllel és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelve) f. évi *julius 20-ig* a nagyvárad i. sz. Káptalanhoz küldendők.

A pályázók f. évi *julius 22-én d. e. fél 10 órakor* a székesegyházban tartandó próba éneklésre tartoznak megjelenni.

Az állás augusztus 1-én elfoglalandó.

Nagyvárad, 1902. június 18.
A nagyvárad i. sz. Káptalan.

223.

Kálmán Sándor

ékszerész,

Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám.

Állandó nagy raktár:

Drágakövek, ékszerek, arany- és ezüst ajándéktárgyak, ezüst evőeszközök és minden e szakhoz tartozó áruból.

Legszolidabb szabott árak.

Mindenemű alakításokat és javítást elvállal.
Telephon 409. szám. 150

Gazdaközönség szives figyelmébe!

Ajánlom a következő áruimat mint kitűnő minőségűt a legelőnyösebb árban beszerezhetők:

Legfinomabb Tavotakenőcs	100 ko.	32	frt
» Triesti Oliv gépolaj	100 ko.	44	frt
» Gépkenő Olaj	100 ko.	36	frt
» Ásványolaj	100 ko	18, 20 és	24
» Amerikai Petroleum	100 ko.	20	frt
» Raffia Bálvételnél	100 ko.	38	frt
» Kékkő	100 ko.	30	frt

Továbbá ajánlom mindenféle

==== ásvány-, gyógy- és savanyuvizeimet ====

egészen friss töltéssel a legelőnyösebb árban.

Szives pártfogást kér

Kádár János

fűszer- és csémege-kereskedő.

224

Értesítés.

Van szerencsém a közönség szives tudomására hozni, miszerint hosszú évek óta a **férfi ruha szabászat** legelőkelőbb izlését gyakorolva, szabó üzletemet *Olasei, Fő-utca Széchenyi szálloda*ba helyeztem át, hol a legfinomabb angol és francia szövetekből elegáns és a legmagasabb kívánalmaknak megfelelő

férfi öltönyöket és felöltőket

jutányos árban készítek.

Amidőn a nagyérdemű közönség nagybecsű bizalmáért esedezem, a lelkiismeretes, pontos és jutányos kiszolgálást előre biztosítva, pártfogást kér

tisztelettel

Tauth József,

183

férfi szabó.

Hatóságilag engedélyezett

Nagy Végeladás

üzlet felosztás végett

Kárpáti Miklós divatáruházában

Nagyváradon, Zöldfa-utca.

Teljes végeladásra kerül az egész raktár.

Ruha kelmék, Ruhaselymek, Kartonok, Selyembatisztok, Himzett batisztok, Vásznak, Asztalneműek, Kanavászok, Ágyhuzatok, Függönyök, Ágyterítők, Szőnyegek, Napernyők, Esőernyők, Női és Uri kész fehérneműek, az összes rövidáru cikkek és még

Több ezer finom divatos cikkek.